

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukainen päätös koskien yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeamista

Hakija

Turun yliopisto, Biodiversiteettiyksikkö, Kasvimuseo / Kati Pihlaja

Asia

Lupahakemus yksityisen luonnonsuojelualueen (Pomponrahkan luonnonsuojelualue YSA022287) rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen sammalkartoituksia varten Turussa, Varsinais-Suomessa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa poiketa luonnonsuojelulain rauhoitusmääräyksistä: lupa kerätä sammalnäytteitä lajinmäärittämisen varmentamiseksi ja dokumentoimiseksi Pomponrahkan yksityiseltä luonnonsuojelualueelta ajalla 1.5.-30.6.2025

Rahkavarstasammal (*Pohlia sphagnicola*) on vaarantunut, heikosti tunnettu laji. Se kasvaa hajanaisesti lähes koko maassa, pääasiassa karuilla nevoilla ja rämeillä. Se on läheistä sukua yleiselle nuokkuvarstasammalle (*Pohlia nutans*), josta se eroaa kaksikotisten versojen sekä pienempien lehtilavan solujen perusteella. Käytännössä kuitenkin rahkavarstasammalen taksonominen asema on epäselvä ja tunnistaminen morfologisten tuntomerkkien perusteella epävarmaa. Lajin tilanteen selvittämisen apuna olisi järkevää käyttää DNA-menetelmiä.

Varsinais-Suomessa rahkavarstasammalella on kolme havaintopaikkaa, joista kaikista on ainoastaan vanhoja havaintotietoja. Havaintopaikat ovat Maskun Karevansuo (A. V. Auer, 1932), Turun Pomponrahka (A. V. Auer, 1932) sekä Salon Punassuo (Pentti Alanko, 1969). Lajin nykyisestä esiintymisestä havaintopaikoilla ei ole tietoa.

Tutkimushankkeen tavoitteena on selvittää rahkavarstasammalen nykytilanne vanhoilla havaintopaikoilla Varsinais-Suomessa DNA-menetelmin. Havaintopaikoilla tehdään systemaattinen tarkastelu sopiville kasvupaikoille. Tarkoituksena on tehdä systemaattinen otanta tutkimuslinjoilla havaintopaikoilla kasvavista varstasammalista. Tutkimuslinjoilta kerätään näytteitä, joista sekvensoidaan viivakoodimarkkerit. Niitä verrataan olemassa olevaan kansainväliseen viivakoodiaineistoon ja selvitetään, onko laji tunnistettavissa DNA-menetelmin.

Luvan hakijana on Turun kasvimuseo. Tutkimuslupa kohdennetaan kahdelle kasvimuseolla työskentelevälle Erasmus-vaihto-opiskelijalle (Daniel Skowron ja Johannes Merz), jotka suorittavat maastotyöt ja näytteenoton. Kerätyt näytteet ovat kerääjän hallussa vain lyhytaikaisesti. Näytteet talletetaan julkisiin tieteellisiin kokoelmiin Turun yliopiston kasvimuseolle (TUR).

Näytteen keruu tehdään siten, ettei se vaaranna esiintymien elinvoimaisuutta eikä näytteitä kerätä tarpeettomasti. Näytteiden keruulla ei heikennetä alueen Natura-suojeluperusteita. Kerättyjen näytteiden tiedot raportoidaan toivotulla tavalla.

Määräykset, joita hakemus koskee

Pomponrahkan luonnonsuojelualue (YSA022287) luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksissä on kielletty mm. kasvien ja kasvinosien ottaminen ja vahingoittaminen sekä liikkuminen teiden ja maastoon merkittyjen polkujen ulkopuolella 1.4.–31.7. välisenä aikana.

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan rauhoitusaikana liikkumiseen ja kasvien ottamiseen sammalkartoitusta varten seuraavin ehdoin:

- 1 Lupa on voimassa 30.6.2025 asti Pomponrahkan luonnonsuojelualueella (YSA022287).
- 2 Tällä luvalla alueella saa liikkua siinä määrin, mitä sammalkartoituksen toteuttaminen edellyttää. Liikkuessa tulee pyrkiä minimoimaan vaikutukset alueen kasvistolle ja eläimistölle.
- 3 Näytteiden keruu ei saa vaarantaa sammaleesiintymien elinvoimaisuutta.
- 4 Sammalnäytteet tulee lajimäärityksen jälkeen toimittaa taholle, jolla on poikkeuslupa rauhoitettujen lajien hallussapitoon.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2440/2025 varustettuna. Raportista on ilmentävä käyntipäivät ja -ajat sekä tieto siitä, havaittiinko alueella rahkavarstasammalta.

Perustelut

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että luvan mukainen toiminta ei vaaranna Pomponrahkan luonnonsuojelualueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen tutkimuksen kannalta. Pomponrahkalta on vanha havainto rahkavarstasammalesta lähes sadan vuoden takaa, ja on perusteltua selvittää, esiintyykö tämä uhanalainen ja heikosti tunnettu laji alueella edelleen.

Sammalkartoitusten toteuttaminen lupaehtojen mukaisesti ei merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden vuoksi Pomponrahka (FI0200061 SAC) on otettu mukaan Natura 2000-verkostoon, joten luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista vaikutusten arviointia ei tarvita.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 34 §, 35 §, 54 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Turun kaupunki turun.kaupunki@turku.fi
SLL Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri varsinais-suomi@sll.fi
Tapiola ry. Varsinais-Suomi info@tapiolary.com

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/2440/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2440/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 10.04.2025 13:57

Ratkaisija Mattila Olli 10.04.2025 15:41

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.